

Dr. ir. N.P.M. Scholten,
senior expert bij
Expertisecentrum
Regelgeving Bouw
(ERB).

Nieuwe regels voor bouwen in hout - volledig de weg kwijt

Om invulling te geven aan motie nr. 28325-220 van de leden Beckerman en Bromet, die op 20 april 2021 door De Tweede Kamer werd aangenomen, heeft NEN in 2021 van het toenmalige ministerie BZK (en het huidige ministerie VRO) opdracht gekregen NTA 6125 “Brandveiligheid massieve houtbouw” op te stellen. Het is de bedoeling dat vervolgens vanuit het Besluit bouwwerken leefomgeving deze NTA, die zeer stringente prestatie-eisen voorstelt, aan te sturen, zodat de inhoud daarvan wettelijke eisen worden.

Die motie luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat inwoners, overheden en de brandweer moeten kunnen rekenen op regelgeving die niet onnodig is, maar die mensen wel beschermt;

constaterende dat er voor nieuwe hoogbouw steeds vaker nieuw of hernieuwd bouw materiaal, zoals hout, wordt gebruikt waarop het Bouwbesluit nog niet is toegerust;

verzoekt de regering, om te bezien of het Bouwbesluit toevoeging behoeft en, zo ja, welke, zodat ook aan het gebruik van nieuwe bouwmaterialen adequate brandveiligheidseisen worden gesteld,

en gaat over tot de orde van de dag.

Op zich is het al vreemd dat gekozen wordt voor het instrument NTA omdat over de inhoud daarvan de directeur van NEN beslist en niet een normcommissie en bezwaar bij de beleidscommissie Bouw niet mogelijk is.

Echter, hoort het stellen van overheidsvoorschriften bij het Nederlands normalisatie-instituut thuis? De vraag stellen is hem beantwoorden.

Het wordt nog pregnanter als de betrokkenen de achtergronden van de regelgeving onvoldoende kennen.

We zetten ze voor u als lezer even op een rijtje.

We gaan naar de achtergronden van de brandveiligheidsvoorschriften die zijn vastgelegd in het Bouwbesluit, Staatsblad 1991, 680.

Het doel van de brandveiligheidsvoorschriften is het voorkomen van slachtoffers (gewonden en doden) en het voorkomen dat een brand zich uitbreidt naar een ander perceel.

Dit is zo uitgewerkt dat preventie, een samenstel van bouwkundige en niet-bouwkundige voorschriften, en repressie bepalend zijn voor het brandveiligheidsniveau.

Bij de bepaling van het niveau van de bouwkundige eisen is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- binnen 15 minuten na het ontstaan van een brand is die brand ontdekt en vindt alarmering van de door die brand bedreigde personen en de brandweer plaats;
- binnen 15 minuten na alarmering van de door de brand bedreigde personen moeten die personen zonder hulp van de brandweer kunnen vluchten;
- binnen 15 minuten na het melden van de brand is de brandweer aanwezig en operationeel, en
- binnen 60 minuten na het ontstaan

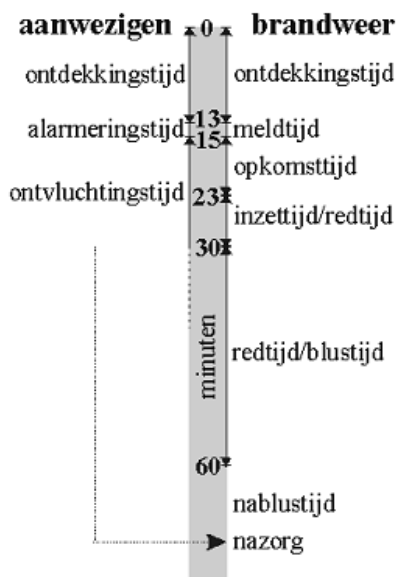

Dr. ir. N.P.M. Scholten, senior expert bij Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB).

Nieuwe regels voor bouwen in hout - volledig de weg kwijt

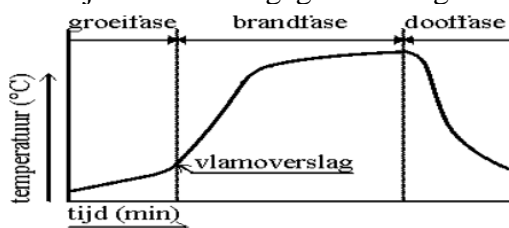
van de brand moet de brandweer de brand onder controle hebben of, anders gezegd, de brand meester zijn. Op dat moment moeten ook alle door de brand bedreigde personen zijn gered. Met andere woorden, de brandweer moet binnen 30 minuten bedreigde personen hebben gered en de verdere uitbreiding van de brand hebben voorkomen.

Meer in detail ziet het tijdschema er uit als aangegeven in figuur 1.

Figuur 1 - Normatief verloop ontdekken, melden en blussen

Het verloop van een brand laat zich beschrijven zoals aangegeven in figuur 2

figuur2 - brandverloop

In de groeifase vindt volgens de aan de regelgeving ten grondslag liggende modellering ontdekking, melding, alarmering en het vluchten plaats. Dan is er nog geen sprake van een grote volledig ontwikkelde brand.

Daarnaast is NEN 6081, de opvolger van NEN 3891:1975 en de uitwerking van het Bouwcentrum rapport 6408, *Herziening NEN 3891 – Brandbeveiliging van gebouwen*, augustus 1987, de basis van de voorschriften van het Bouwbesluit en het Besluit bouwwerken leefomgeving, zoals vermeld in de toelichting van dat besluit.

De NEN 6081:1995 kent de volgende bepaling:

Voor de brandduur mag worden uitgegaan van de volgende vuistregel:

brandduur in min is de vuurbelasting van 19 MJ/m² vloeroppervlakte

In "oude" eenheden komt de brandduur in minuten overeen met de vuurbelasting in kg vurehout per m² vloeroppervlakte.

Bij een vuurbelasting groter dan 1140 MJ/m² (60 kg vurehout per m²) mag een brandduur van 60 min worden aangehouden, dit in verband met het te verwachten optreden van de brandweer.

Bezien we nu de voorliggende uitwerking van deze concept NTA, dan gaat de uitwerking veel verder dan de twee basisuitgangspunten, zoals hiervoor genoemd. Ook wordt geheel voorbijgegaan aan het basisuitgangspunt dat geen rekening behoeft te worden gehouden met een hogere vuurbelasting per m² dan 60 kg omdat de brandweer na 30 minuten operationeel is en na 60 minuten de brand onder controle heeft. De inhoud van de voorgenomen NTA 6125 is dan ook niet geschikt voor

Dr. ir. N.P.M. Scholten, senior expert bij Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB).

Nieuwe regels voor bouwen in hout - volledig de weg kwijt

aansturing vanuit het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Waar NEN zich mee bezig zou moeten houden zijn de bepalingsmethoden en niet met de prestatie-eisen.

Aandachtspunten zouden moeten zijn het voorkomen van branddoorslag via spouwconstructies, waarvoor NEN 6068 de bepalingsmethode is. Daarmee zou moeten worden voorkomen dat een brand zich voor de brandweer ongezien kan uitbreiden en elders weer tevoorschijn kan komen.

Ook zou aandacht moeten worden besteed aan de inbranddiepte c.q. het loslaten van lamellen van CLT (cross-laminated-timber), NLT (Nailed laminated timber) en LVL (Laminated veneer lumber) als bouwconstructie. Dit hoort te worden geregeld in NEN-EN 1995-1-2 c.q. de nationale bijlage daarvan.

Wat NEN niet moet doen is voorschriften van andere landen kopiëren. Immers de infrastructuur en de inzet van de brandweer elders is niet vergelijkbaar met die in Nederland.

Wat betreft hoogbouw moet onafhankelijk van de bouwwijze nader worden gekeken naar de wijze van ontruimen, waarvoor NEN 6089 het aangewezen normblad is. Daarbij kan met een schuin oog worden gekeken naar tal van internationale publicaties over dit onderwerp.

Schadebeperking is geen doel van de overheidsregelgeving. Dat is het aandachtsveld van eigenaren en verzekeraars. Dat moet dan heel helder worden gemaakt in NTA 6125 als dat het doel van de NTA is.